

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS
SPRENDIMAS**

**DĖL PANEVĖŽIO KOLEGIJOS TARYBOS NARIŲ ATŠAUKIMO IŠ TARYBOS
NARIŲ**

2016 m. sausio 26 d. Nr. SP-3
Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – Kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 13.1 papunkčiu ir išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Kontrolieriaus tarnyba) 2015 m. gruodžio 29 d. pareiškėjo E. Ž.¹ (nurodyti nuasmeninti duomenys čia ir toliau – mūsų) (toliau – pareiškėjas) skundą bei pateiktą medžiagą,

n u s t a t ė:

Pareiškėjas skunde nurodė, kad Panevėžio kolegijos Akademinė taryba (toliau – Akademinė taryba) 2015 m. lapkričio 25 d. Akademinės tarybos posėdyje (išrašas iš protokolo Nr. V4-10) nutarė:

„1. Atšaukti Kolegijos tarybos narius [R. D., Č. G. ir P. Ž.] iš Kolegijos tarybos narių“ (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų);

„2. Organizuoti visuotinį akademinės bendruomenės susirinkimą, skirtą Kolegijos tarybos narių [B. D., R. J., R. K., D. U.] atšaukimą iš Kolegijos tarybos narių.“ (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų).

Pareiškėjas prašo Kontrolieriaus:

1. „Įvertinti tokių Panevėžio kolegijos Akademinės tarybos sprendimų atitiktį LR mokslo ir studijų įstatymo bei Panevėžio kolegijos statuto teisės normoms.“

2. „Įvertinti ar Akademinė taryba pažeidė teisės aktuose nurodytus procedūrinius reikalavimus ir (jeigu taip) ar šie procedūriniai pažeidimai gali lemti, kad priimti sprendimai, atšaukiantys išorinius Kolegijos Tarybos narius yra iš esmės neteisėti.“

¹ Kontrolieriaus sprendimo tekste „pareiškėjas“ apibendrintai, nesiejant su pareiškėjo lytimi, vadinamas vyriškosios giminės daiktavardžiu.

Kontrolierius 2016 m. sausio 8 d. raštu Nr. S-15 kreipėsi į Akademinės tarybos pirmininkę Laimą Unterhauzer ir paprašė:

„1. pateikti kandidatūrų į Panevėžio kolegijos Tarybą kėlimo, rinkimo, skyrimo ir atšaukimo tvarkos aprašą, patvirtintą Panevėžio Kolegijos Akademinės tarybos 2012 m. spalio 18 d. nutarimu Nr. V4-10;

2. pateikti Panevėžio kolegijos 2012 m. Akademinės tarybos nutarimą, kuriuo patvirtinta Panevėžio kolegijos Tarybos sudėtis;

3. nurodyti Panevėžio kolegijos Tarybos narių [R. D., Č. G. ir P. Ž.] atšaukimo iš Kolegijos tarybos narių priežastis ir teisinį pagrindą; (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų)

4. atsakyti, ar buvo Panevėžio kolegijos Tarybos pirmininko kreipimasis į šiuos narius paskyrusį asmenį su prašymu juos atšaukti? Jei toks kreipimasis buvo – pateikti tai patvirtinančius dokumentus;

5. paaiškinti priežastis siekio atšaukti Panevėžio kolegijos Tarybos narius [B. D., R. J., R. K., D. U.] iš Kolegijos tarybos narių priežastis; (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų)

6. pateikti 2015-11-25 Panevėžio kolegijos Akademinės tarybos posėdžio protokolo originalo patvirtintą kopiją ir garso įrašą bei kitas teisiškai pagrįstas aplinkybes, susijusias su Panevėžio kolegijos Tarybos narių atšaukimu.

7. supažindinti Panevėžio kolegijos Akademinės tarybos narius su šiuo raštu.“

Atsakymas iš Panevėžio kolegijos Akademinės tarybos pirmininkės buvo gautas 2016 m. sausio 12 d. raštu Nr. V11-9, kuriame, L. Unterhauzer konstatavo, kad: „Dalis Panevėžio kolegijos Akademinės tarybos narių kreipėsi į mane su prašymu, pasirašytu 2015-11-18 <...> nuo Panevėžio kolegijos Darbuotojų Profesinės sąjungos tarybos įtraukti klausimus į Akademinės tarybos posėdžio 2015-11-25 darbotvarkę dėl Kolegijos išorinių ir vidinių narių atšaukimo iš Kolegijos tarybos narių <...>. Pareiškėjai buvo informuoti, kad pagal Akademinės tarybos darbo reglamento 14 punktą <...> Panevėžio kolegijos Darbuotojų Profesinės sąjungos tarybai nenumatyta galimybė teikti svarstytinus klausimus Akademinės tarybos posėdyje. Vėliau buvo gautas identiško turinio prašymas <...>, kurį pasirašė 6 Akademinės tarybos nariai. Dėl minėtame prašyme pateiktų klausimų svarstymo galimybės buvo balsuojama Akademinės tarybos posėdyje, įvykusiame 2015-11-25. Slaptu balsavimu buvo nutarta įtraukti siūlomus klausimus į Akademinės tarybos posėdžio darbotvarkę. Svarstymo metu buvo perskaitytas kreipimasis į Akademinės tarybos narius <...>, kuriame išreikštas nepasitikėjimas visa Kolegijos taryba ir reikalaujama atšaukti išorinius ir vidinius tarybos narius, nurodomos 6 akademinės tarybos narių manymu, nepasitikėjimo Kolegijos taryba priežastys. <...> slaptu balsavimu Akademinė taryba priėmė sprendimą: „1. Atšaukti Kolegijos tarybos narius [R. D., Č. G. ir P. Ž.] iš Kolegijos tarybos narių; 2. Organizuoti visuotinį bendruomenės susirinkimą, skirtą Kolegijos narių [B. D., R. J., R. K., D. U.] atšaukimo iš Kolegijos tarybos narių; 3. Pavesti Akademinės tarybos pirmininkei Laimai Unterhauzer, vadovaujantis Panevėžio kolegijos statutu, sušaukti visuotinį akademinės bendruomenės susirinkimą. <...> “ (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų).

Taip pat Akademinės tarybos pirmininkė pažymėjo, kad: „2015-12-08 vyko neeilinis Akademinės tarybos posėdis, inicijuotas Panevėžio kolegijos direktoriaus, dėl 2015 m. lapkričio 25 d. Akademinės tarybos posėdžio 9 klausimo nutarimo [„1. Atšaukti Kolegijos tarybos narius [R. D., Č. G. ir P. Ž.] iš Kolegijos tarybos narių“ 2. „Organizuoti akademinės bendruomenės susirinkimą, skirtą Kolegijos tarybos narių [B. D., R. J., R. K., D. U.] atšaukimą iš Kolegijos tarybos narių“. 3. Pavesti Akademinės tarybos pirmininkei Laimai Unterhauser vadovaujantis Panevėžio kolegijos statutu sušaukti visuotinį akademinės bendruomenės susirinkimą“.] kaip galimai neteisėto. <...> Akademinės tarybos nariai neatsižvelgė į pateiktus argumentus ir nutarė šio klausimo nesvarstyti. <...> 2016-01-06 įvyko neeilinis Akademinės tarybos posėdis, inicijuotas Panevėžio kolegijos direktoriaus, dėl 2015 m. lapkričio 25 d. Akademinės tarybos posėdžio 9 klausimo sprendimo. Akademinės tarybos nariams buvo pateiktas teisininko komentaras dėl Panevėžio kolegijos valdymo organų kompetencijų <...>. Tačiau Akademinės tarybos nariai nepritarė 2015 m. lapkričio 25 d. Akademinės tarybos posėdyje priimto nutarimo 9 klausimo atšaukimui. Supažindinus Akademinės tarybos narius su kreipimosi į Akademinės tarybos pirmininkę, minėtame posėdyje pirmininkė buvo įpareigota vykdyti Akademinės tarybos 2015-11-25 devinto klausimo nutarimus <...>. Akademinės tarybos pirmininkė pateikė nepriklausomo teisininko išvadas. Nepaisant minėtų argumentų, Akademinės tarybos nariai slaptu balsavimu nutarė neatšaukti 2015-11-25 Akademinės tarybos 9 klausimo nutarimo <...>.“ (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų).

Aptikus netikslumų Akademinės tarybos pirmininkės atsakyme (raštas Nr. V11-9) Kontrolierius 2016 sausio 15 d. raštu Nr. S-29 paprašė informacijos patikslinimo. Patikslinta informacija gauta 2016 m. sausio 19 d. el. paštu (reg. Nr. G-55). Jame Akademinės tarybos pirmininkė L. Unterhauser atsakė: „<...> Panevėžio kolegijos tarybos pirmininko Benjamino Pladžio kreipimosi į šiuos narius [R. D., Č. G. ir P. Ž.] paskyrusį asmenį su prašymu juos atšaukti nebuvo“. (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų).

Kontrolierius 2016 m. sausio 15 d. raštu Nr. S-32 kreipėsi į Panevėžio kolegijos tarybos pirmininką Benjaminą Pladį ir paprašė atsakyti: „ar, vadovaujantis LR mokslo ir studijų įstatymo 20 str. 11 d., kreipėtės į šiuos narius [R. D., Č. G. ir P. Ž.] paskyrusį asmenį su prašymu juos atšaukti; taip pat atsakyti, ar yra toks pat kreipimasis dėl kitų narių [B. D., R. J., R. K., D. U.] atšaukimo. Jeigu buvo kreiptasi, pateikti kreipimosi patvirtintą kopiją (-as)“. (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų).

Atsakymas iš Panevėžio kolegijos tarybos pirmininko gautas 2016 m. sausio 18 d., reg. Nr. G-47. Atsakyme pirmininkas informavo: „kad, vadovaujantis LR mokslo ir studijų įstatymo 20 str. 11 d., nesikreipiau į [R. D., Č. G. ir P. Ž.] paskyrusį asmenį su prašymu juos atšaukti. Taip pat nėra kreipimosi dėl [B. D., R. J., R. K., D. U.] atšaukimo.“ (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų).

Panevėžio kolegijos tarybos narių atšaukimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas (toliau – MSI), Panevėžio kolegijos statutas, patvirtintas 2012 m. liepos 11 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 857 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 6 d. nutarimu Nr. 1429 „Dėl Panevėžio kolegijos pertvarkymo“ pakeitimo (toliau –

Statutas), Kandidatūrų į Panevėžio kolegijos tarybą kėlimo, rinkimo, skyrimo ir atšaukimo tvarkos aprašas, patvirtintas Panevėžio kolegijos Akademinės tarybos 2012 m. spalio 18 d. nutarimu Nr. V4-10 (toliau – Aprašas) ir Panevėžio kolegijos tarybos darbo reglamentas, patvirtintas Panevėžio kolegijos tarybos 2013 m. vasario 20 d. posėdžio nutarimu Nr. KT-2 (toliau – Tarybos darbo reglamentas).

MSĮ 20 str. 11 d. nustatyta: „Jeigu tarybos narys netinkamai vykdo aukštosios mokyklos statuto, tarybos darbo reglamento ar šio straipsnio 7 dalyje nurodyto įsipareigojimo nustatytas pareigas arba nepasirašo šio straipsnio 7 dalyje nurodyto įsipareigojimo, tarybos pirmininkas turi teisę kreiptis į tą narį paskyrusį asmenį su prašymu atšaukti paskirtą tarybos narį.“ (čia ir toliau – pabraukta mūsų).

Analogiška nuostata atkartojama ir Statute, Apraše bei Tarybos darbo reglamente: „Jeigu Tarybos narys netinkamai vykdo Mokslo ir studijų įstatymo, Statuto, Tarybos darbo reglamento, Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 7 dalyje nurodyto įsipareigojimo nustatytas pareigas arba nepasirašo minėto įsipareigojimo, Tarybos pirmininkas turi teisę kreiptis į tą narį paskyrusį asmenį su prašymu atšaukti paskirtą Tarybos narį.“

MSĮ 20 str. 7 d. nustatyta, kad: „Pradėdamas eiti pareigas tarybos narys tarybos posėdyje aukštosios mokyklos statuto nustatyta tvarka pasirašo įsipareigojimą vadovautis aukštosios mokyklos ir visuomenės interesais ir sąžiningai atlikti šio įstatymo nustatytas funkcijas.“

Statuto 29 punkte nustatyta, kad: „Taryba sudaroma iš 9 narių tokia tvarka: 29.1. vieną Tarybos narį skiria studentų atstovybė savo nustatyta tvarka, o jeigu jos nėra, – visuotinis studentų susirinkimas (konferencija); 29.2. kiti akademinės bendruomenės nariai (išskyrus studentus) Akademinės tarybos nustatyta tvarka skiria 4 narius; 29.3. Akademinės tarybos nustatyta tvarka atrenkami, skiriami ir atšaukiami 3, o studentų atstovybės nustatyta tvarka, jeigu jos nėra, – visuotinio studentų susirinkimo (konferencijos) – vienas, Kolegijos personalui ir studentams nepriklausantys nariai. Šie 4 nariai atrenkami viešo konkurso būdu ir skiriami įvertinus Aukštojo mokslo tarybos atliktą kandidatų įvertinimą.“

Nepaisant pakankamai detalios aprašytos tarybos narių skyrimo, atrinkimo tvarkos, MSĮ nėra išskirtos skirtingos sąlygos atšaukiant narius, darytina išvada, kad norint atšaukti tarybos narius, visiems nariams taikoma MSĮ 20 str. 11 d. nustatyta tvarka.

Panevėžio kolegijos specialiajame teisės akte – Apraše, IV skyriuje „Tarybos sudėties tvirtinimas ir narių atšaukimas“ tarybos narių atšaukimo tvarka taip pat nėra detalizuojama.

Taigi, teisės aktai numato dvi sąlygas, kurioms esant gali būti atšaukiami Panevėžio kolegijos tarybos nariai, t. y.: jeigu tarybos narys netinkamai vykdo aukštosios mokyklos statuto, Tarybos darbo reglamento ar MSĮ 20 str. 7 d. nurodyto įsipareigojimo nustatytas pareigas arba nepasirašo MSĮ 20 str. 7 dalyje nurodyto įsipareigojimo. Esant šioms sąlygoms Panevėžio kolegijos tarybos pirmininkas turi teisę kreiptis į tą narį paskyrusį asmenį su prašymu atšaukti Tarybos narį.

Atlikus pateiktų dokumentų ir paaiškinimų analizę, konstatuotina, kad pagrindas atšaukti Panevėžio kolegijos tarybos narius nenurodytas, ir Panevėžio kolegijos tarybos pirmininko B. Pladžio kreipimosi atšaukti tarybos narius nebuvo.

Atkreiptinas dėmesys, kad MSĮ ir kiti teisės aktai, reglamentuojantys Panevėžio kolegijos tarybos narių atšaukimą, nenumato kitiems subjektams (Panevėžio kolegijos darbuotojų profesinės sąjungos tarybai ar Akademinės tarybos nariams) teisės kreiptis į narį paskyrusį asmenį su prašymu jį atšaukti. Ši teisė suteikta tik tarybos pirmininkui.

Pažymėtina, kad Statute, Apraše, Tarybos darbo reglamente nėra detalizuojama tarybos narių atšaukimo tvarka, nėra nustatyti pareigų vykdymo netinkamumo kriterijai.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad Panevėžio kolegijos Akademinės tarybos sprendimas „<...> atšaukti Kolegijos tarybos narius [R. D., Č. G., ir P. Ž.] iš kolegijos tarybos narių.“ (2015 m. lapkričio 25 d. Akademinės tarybos posėdžio, 9 klausimo svarstymas, protokolas Nr. V 4-10) yra nepagrįstas ir prieštarauja Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 20 str. 11 d. nustatytoms procedūroms. (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų).

Kontrolierius, įvertinęs pareiškėjo, Panevėžio kolegijos Akademinės tarybos bei Panevėžio kolegijos tarybos pirmininkų pateiktą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus bei išanalizavęs teisės aktus, reglamentuojančius Panevėžio kolegijos tarybos narių atšaukimą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 12 dalies 1 ir 3 punktais:

n u s p r e n d ė:

1. informuoti Panevėžio kolegiją ir Švietimo ir mokslo ministeriją apie Kontrolieriaus nustatytus procedūrų pažeidimus;

2. rekomenduoti atšaukti sprendimą „<...> atšaukti Kolegijos tarybos narius [R. D., Č. G., ir P. Ž.] iš kolegijos tarybos narių.“ (2015 m. lapkričio 25 d. Akademinės tarybos posėdžio, 9 klausimo svarstymas, protokolas Nr. V 4-10). (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų).

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

Vigilijus Sadauskas